

ASIA   **Asiakirjapyyntöön käsittelemisen viipyminen**

KANTELU

Kanteliija arvostelee X:n sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän viranhaltijoiden menettelyä asiakirjapyyntönsä käsittelemisessä. Kanteliija ei kantelunsa mukaan ole saanut pyytämäänsä asiakirjoja eikä hänen asiakirjoja koskevaan pyyntöönsä ole vastattu.

SELVITYS

X:n sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallintoylilääkäri A on antanut 28.1.2016 päivätyn selvityksen, jonka liitteenä on koordinoivan osastonhoitaja B:n 18.1.2016 päivätty ja tulosyksikön päällikkö C:n 11.1.2016 päivätty (2 kpl) selvitykset sekä varatuomari vs. lakimies D:n 28.12.2015 päivätty selvitys.

VASTINE

Kantelijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen, mutta hän ei ole sitä antanut.

RATKAISU

Oikeuskanslerin tehtävänä on muun muassa valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tätä tehtävää hoitaessaan oikeuskansleri muun muassa tutkii hänelle osoitettuja kanteluita.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaan oikeuskansleri tutkii kantelun, jos on aihetta epäillä oikeuskanslerin valvontavaltaan kuuluvan henkilön, viranomaisen tai muun yhteisön menettelleen lainvastaisesti tai jättäneen velvollisuutensa täyttämättä taikka jos oikeuskansleri muusta syystä katsoo siihen olevan aihetta. Pykälän 2 momentin mukaan oikeuskansleri ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta.

Arviointi

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) 14 §:ssä säädetään asiakirjan antamisesta päättämisestä. Pykälän 3 momentin mukaan jos virkamies tai muu 2 momentissa tarkoitettu henkilö kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on 1) ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy; 2) annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi; 3) tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi; sekä 4) annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista. Pykälän 4 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Julkisuuslain 33 §:ssä säädetään muutoksenhausta julkisuuslaissa tarkoitettuihin päätöksiin.

B:n selvityksen mukaan kantelija oli tehnyt 1.7.2015 B:lle osoitetun asiakirjapyynnön, joka koski X:n sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän aikuisten mielenterveys- ja riippuvuussien hoitopalveluiden budjettitoteumaa ja erikseen osaston 12 budjettitoteumaa vuonna 2014 sekä talousarviovuoden 2015 kyseisiä suunnitelmia. Kantelunsa mukaan kantelija oli pyytänyt B:ltä ja C:ltä aikuisten mielenterveys- ja riippuvuussien hoito vastualueen ja tulosityksikkönsä vuoden 2015 talousarvioita ja siihenastista toteumaa sekä vastualueensa ja tulosityksikkönsä vuoden 2014 toteumaa. Kantelija on B:n ja C:n selvityksen mukaan saanut tutustua vastuualueen vuosien 2014 ja 2015 budjettitoteumiin osastokokouksessa 8.7.2015. Kantelun mukaan hän ei ole kuitenkaan saanut pyytämäänsä tietoja haluamallaan tarkkuudella, minkä vuoksi hän on lähettänyt asiakirjapyynnön kokouksen jälkeen kuntayhtymän eri viranhaltijoille. Kantelija ei ole kantelussaan tarkentanut D:tä lukuun ottamatta, kenelle hän on pyytänyt toimittanut. Kantelusta ei myöskään ilmene, milloin hän on tehnyt edellä mainitun uuden asiakirjapyynnön. D on selvityksensä mukaan lähettänyt kantelijalle hänen pyytämäänsä asiakirjoja 16.9.2015 ja uudelleen 17.12.2015.

Totean, että käytettävissäni olevien tietojen mukaan kantelija on saanut ainakin osan 1.7.2015 tekemässään asiakirjapyynnössä pyytämistään tiedoista alle viikon kuluessa pyynnöstään osastonsa osastokokouksessa 8.7.2015. Minulla ei sen vuoksi tältä osin ole aihetta laillisuusvalvonnalliseen arvosteluun. Kantelija ei ilmeisesti kuitenkaan ole tuolloin saanut tietoja pyytämälleen tarkkuudella (osastokohtaiset tiedot), mikä ilmenee myös B:n ja C:n antamista selvityksistä, joiden mukaan osastokokouksessa oli käsitelty koko vastualueen budjettia. B on kiistänyt kieltäytyneensä antamasta kantelijan pyytämää tietoja. Totean, että kantelijan asiakirjapyyntöön olisi tullut vastata kaikilta osin ja asiassa olisi tullut menetellä julkisuuslain 14 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla eli ilmoittaa kieltäytymisen syy ja kertoa mahdollisuudesta saattaa asia viranomaisen ratkaistavaksi, mikäli kaikkia kantelijan pyytämää asiakirjoja ei voitu hänelle antaa.

D:n antaman selvityksen mukaan hän on toimittanut kantelijan 17.9.2015 tekemässään asiakirjapyynnössä pyytämät asiakirjat kantelijalle 17.12.2015 eli kolmen kuukauden kuluttua pyynnön tekemisestä. D:n mukaan asia oli unohtunut häneltä. Asiakirjapyynnön käsittely on tältä osin viivästynyt julkisuuslain 14 §:n 4 momentin vastaisesti.

Toimenpiteet

Kiinnitän X:n sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän huomiota viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n säännöksiin asiakirjapyyntöä käsittelemisestä.

Apulaisoikeuskansleri

Risto Hiekkataipale

Esittelijäneuvos

Marjo Mustonen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
POSTIOSOITE PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi